

การประชุมคณะอนุกรรมการ วัตถุควบคุมสมุนไพร ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓

วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๓ เวลา ๐๙.๓๐ น.

ณ ห้องประชุมไชยวงศ์ชูชาติ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

จัดโดย กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องประธานแจ้งที่ประชุมทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องเพื่อทราบ

- ๒.๑ คำสั่งคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๖๓ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนภารกิจของคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๓ คณะอนุกรรมการ คณะที่ ๓ คณะอนุกรรมการวัตถุดิบสมุนไพร
- ๒.๒ รายงานการดำเนินงานขับเคลื่อนสมุนไพรเพื่อเศรษฐกิจ ภายใต้แผนแม่บทแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพรไทย ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ โดย ผู้แทนกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
- ๒.๓ รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานยุทธศาสตร์ที่ ๑ ส่งเสริมผลิตผล

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องพิจารณา

- ๓.๑ แผนปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคณะอนุกรรมการวัตถุดิบสมุนไพร
- ๓.๒ แนวทางการขับเคลื่อนการผลิตและพัฒนาคุณภาพวัตถุดิบสมุนไพร

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่นๆ (ถ้ามี)

ระเบียบวาระที่ 1

เรื่องประธานแจ้งที่ประชุมทราบ

-
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ระเบียบวาระที่ 2 เรื่องเพื่อทราบ

- ๒.๑ คำสั่งคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๖๓ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนภารกิจของคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๓ คณะอนุกรรมการ คณะที่ ๓ คณะอนุกรรมการวัตถุดิบสมุนไพร
- ๒.๒ รายงานการดำเนินงานขับเคลื่อนสมุนไพรเพื่อเศรษฐกิจ ภายใต้แผนแม่บทแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพรไทย ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ โดย ผู้แทนกรรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

คณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ

คณะกรรมการผลิตภัณฑ์
สมุนไพร (อย.)

๒.๒ รายงานการดำเนินงานขับเคลื่อนสมุนไพรรเพื่อเศรษฐกิจ ภายใต้แผนแม่บทแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพรรไทย ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๐ -๒๕๖๔

- โดย ผู้แทนกรมการแพทยแผนไทยและการแพทยทางเลือก

๒.๓ รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานยุทธศาสตร์ที่ ๑
ส่งเสริมผลิตผลของสมุนไพรที่มีศักยภาพตามความต้องการ
ของตลาดทั้งในและต่างประเทศ

- โดย เลขานุการร่วม (สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและ
สหกรณ์ และกรมส่งเสริมการเกษตร)

การดำเนินงานขับเคลื่อนสมุนไพรเพื่อเศรษฐกิจ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ภายใต้แผนแม่บทแห่งชาติ ว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพรไทย ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๐ –
๒๕๖๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การส่งเสริมผลิตผลของสมุนไพรไทยที่มีศักยภาพตามความ
ต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ ในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ จากการรายงาน
ข้อมูลการขับเคลื่อนของหน่วยงาน ดังนี้

• **1. พืชสมุนไพรที่ได้รับการส่งเสริมการปลูก จำนวน 41 ชนิด ได้แก่ 1)**

ขมิ้นชัน

- 2) กระจับปี่แดง 3) ไพล 4) ฟ้าทะลายโจร 5) กระจับปี่ 6) พริก 7) หญ้าหวาน
- 7) ข่า 8) ขมิ้นอ้อย 9) ดีปลี 10) กระจับปี่ดำ 11) บัวบก 12) เพชรสังฆาต 13)
- มะระขี้นก 14) ว่านชักมดลูก 15) ไพล 16) ว่านหางจระเข้ 17) มะเม่า 18)
- มะขามป้อม 19) พริกไทย 20) บุก 21) ตะไคร้หอม 22) กระจับปี่ 23) ตะไคร้
- 24) ใบเตย 25) โสมตุ้งกย 26) แมงลัก 27) ไรสมเมรี 28) เจียวกู่หลาน 29) ออ
- ริกาโน่ 30) มะเดื่อฝรั่ง 31) มะรุม 32) แมคคาเดเมีย 33) พลู 34) ผักเห็ดลิ้ง
- 35) สะเดา 36) หมาก 37) หม่อน 38) เก๊กฮวย 39) เสาวรส 40) เห็ดถั่งเช่า
- 41) เห็ดถั่งเช่าสีทอง

รวมพื้นที่ที่ได้รับการส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพร
จำนวน 48,307 ไร่ โดยมีจำนวนเกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริมการปลูกพืช
สมุนไพรในพื้นที่ จำนวน 15,025 ราย

• **2. พื้นที่ที่ได้รับการส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรได้รับ GAP 15,679 แปลง**
ในพื้นที่ 34,070 ไร่ รวมจำนวนเกษตรกร 10,563 ราย

• **๓. การส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรในพื้นที่เกษตรแปลงใหญ่สมุนไพรของ**

ชนิดสมุนไพร	พื้นที่ปลูก		พื้นที่ได้รับการรับรอง GAP		
	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	แปลง (ไร่)
1. ขมิ้นชัน	764	2,643.28	150	114	153
2. กระจับปี่					
3. กระจับปี่แดง	978	5,825.75	150	226.86	150
4. กระจับปี่ดำ	57	127.04	4	1.69	4
5. บัวบก	269	668.35	35	36.93	35
6. บุก	1,356	7,659.51	-	-	-
7. โพล	279	644.8	107	14,478.09	107
8. ฟ้าทะลาย					
9. โจ้	44	52.21	17	4.95	17
10. ว่านหางจระเข้	471	4,836.06	66	731.91	69
11. มะขามป้อม	6	35.13	5	22.13	5
12. กระจับปี่	82	168.62	44	90.14	44
13. พริก	5,436	10,378.49	5,068	9,777.24	5,363

ที่มา: กรมส่งเสริมการเกษตรและกรมวิชาการ

ชนิดสมุนไพร	พื้นที่ปลูก		พื้นที่ได้รับการรับรอง GAP		
	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	แปลง (ไร่)
14. ขมิ้นอ้อย	5	1.38	5	1.38	5
15. เพชรสังฆาต	7	1.75	7	1.75	7
16. มะระขี้นก	58	34.5	67	28.02	67
17. ว่านชักมดลูก	83	20.37	81	20.11	82
18. ตะไคร้หอม	8	2.15	6	1.82	6
19. กระวาน	4	8	4	8	4
20. ตะไคร้	1,003	3,735.90	900	3,047.88	914
21. มะเฒ่า	33	179	32	179	33
22. พริกไทย	437	1,914.21	316	1,455.06	321
23. ดีปลี	89	94.98	84	85.00	93.66
24. สะเดา	24	46.77	19	20.00	44.09
25. หมากรุก	81	1,342.16	69	70.00	1251.16
26. หม่อน	283	656.96	278	282.00	648.87

ที่มา: กรมส่งเสริมการเกษตรและกรมวิชาการ

ชนิดสมุนไพร	พื้นที่ปลูก		พื้นที่ได้รับการรับรอง GAP		
	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ปลูก (ไร่)	แปลง (ไร่)
27. เก๊กฮวย	110	36.51	109	109.00	36.01
28. เสาวรส	1686	3,098.18	1672	1,713.00	3085.81
29. เห็ดถั่งเช่า	87	34.76	85	85.00	33.67
30. เห็ดถั่งเช่าสีทอง	19	2.54	19	19.00	2.54
31. ใบเตย	65	108.57	62	62.00	106.52
32. โสมตังกุย	7	13.50	7	7.00	13.5
33. แมงลัก	129	48.77	113	113.00	45.43
34. โรสแมรี่	109	28.48	108	108.00	28.47
35. เจียวกู่หลาน	20	13.44	20	20.00	13.44
36. ออริกาโน่	41	10.95	41	41.00	10.95
37. มะเดื่อฝรั่ง	52	68.12	51	52.00	67.62
38. มะรุม	26	25.16	24	24.00	24.91
39. แมคคาเดเมีย	21	1,410.75	21	21.00	1410.75
40. พลู	88	303.09	68	68.00	211.34
41. ผักเหลียง	247	754.54	246	248.00	753.34
ที่มา: กรมส่งเสริมการเกษตรและกรมวิชาการ	15,025	48,307	10,563	34,070	15,679

แปลงใหญ่สมุนไพรปี 2559 - 2563 (กรม

ปี	ชนิดสินค้า ส่งเสริมการเกษตร)	สถานที่ดำเนินการ	จำนวนเกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)	มาตรฐาน
รวมทั้งสิ้นปี 2559 - 2563			1,177	4,528 .55	
2559	ขมิ้นชัน	อ.ทับปุด จ.พังงา	14	67.00	
	ขมิ้นชัน	อ.พนม จ.สุราษฎร์ธานี	95	512.00	GAP
2560	ดีปลี	อ.ท่าม่วง จ.กาญจนบุรี	150	200.00	GAP
	กระชายดำ	อ.เขาค้อ จ.เพชรบูรณ์	30	46.50	
	เพชรสังฆาต ขมิ้นชัน ไพล	อ.เมือง จ.มหาสารคาม	50	15.00	
	เพชรสังฆาต ขมิ้นชัน ไพล	อ.นาดี จ.มหาสารคาม	50	10.00	
	ขมิ้นชัน ขมิ้นอ้อย ไพล ว่าน ต่าง ๆ	อ.จอมบึง จ.ราชบุรี	31	410.00	
2561	มะเเฒ่า	อ.ภูพาน จ.สกลนคร	34	314.75	GAP
	ไพล ขมิ้นชัน	อ.คลองหาด จ.สระแก้ว	30	295.25	GAP
	พริกไทย	อ.แก่งหางแมว จ.จันทบุรี	33	113.00	
	ไพล ขมิ้นชัน	อ.สีชมพู จ.ขอนแก่น	32	40.50	

แปลงใหญ่สมุนไพรปี 2559 - 2563 (กรม

ปี	ชนิดสินค้า ส่งเสริมการเกษตร)	สถานที่ดำเนินการ	จำนวนเกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)	มาตรฐาน
รวมทั้งสิ้นปี 2559 - 2563			1,177	4,528	
2563	ผัก/สมุนไพร	อ.ด่านซ้าย จ.เลย	37	212.00	
	ผัก/สมุนไพร	อ.ตาพระยา จ.สระแก้ว	36	703.25	GAP, Organics
	สมุนไพร	อ.แก่งหางแมว จ.จันทบุรี	33	35.00	
	พลู	อ.แก่งหางแมว จ.จันทบุรี	33	28.75	
	พริกไทย	อ.วังวิเศษ จ.ตรัง	40	10.00	
	บุก	อ.แม่ลาน้อย จ.แม่ฮ่องสอน	31	247.50	GAP
	บุก	อ.ขุนยวม จ.แม่ฮ่องสอน	32	139.50	GAP
	สมุนไพร	อ.วาปีปทุม จ.มหาสารคาม	34	109.00	
	คราม	อ.พรรณานิคม จ.สกลนคร	200	300.00	

โครงการส่งเสริมการเพิ่มส่งเสริม

ประสิทธิภาพการผลิตพืช (สมุนไพรม) ปี 2563 (งบประมาณ 5,430,300 บาท)

โครงการส่งเสริม การเกษตรแปลงใหญ่ ปี 2563 (พืชสมุนไพรม) (392,000 บาท)

บาท)

1. พัฒนาความรู้และศักยภาพของเจ้าหน้าที่ส่วนภูมิภาค

- เมื่อวันที่ 7 - 10 มกราคม 2563 ที่จังหวัดอุบลราชธานี มีผู้เข้าอบรมจำนวน 80 คน

- ลวกสำเนาเอกสารจังหวัด

2. พัฒนาความรู้และศักยภาพของเกษตรกร

3. ปรับปรุงและพัฒนาแปลงขยายพันธุ์สมุนไพรม และรวมรวมพันธุ์สมุนไพรม

4. ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานส่งเสริมพืชสมุนไพรม

แปลงใหญ่ปี 2561 (แปลงปีที่ 3) มีแปลงใหญ่สมุนไพรม จำนวน 2 แปลง ในพื้นที่ 2 จังหวัด ได้แก่ สกลนคร และสระแก้ว

- พื้นที่รวม 610.25 ไร่ เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ 64 ราย

แปลงใหญ่ปี 2562 (แปลงปีที่ 2) มีแปลงใหญ่สมุนไพรม จำนวน 6 แปลง ในพื้นที่ 6 จังหวัด ได้แก่ จันทบุรี น่าน ประจวบคีรีขันธ์ ตาก อำนาจเจริญ และเชียงราย

- พื้นที่รวม 2,489.5 ไร่ เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ 181 ราย

แปลงใหญ่ที่สมัครเข้าร่วมโครงการ จำนวน 9 แปลง ในพื้นที่ 7 จังหวัด ได้แก่ จันทบุรี (2 แปลง) มหาสารคาม เลย ตรัง แม่ฮ่องสอน (2 แปลง) สกลนคร และสระแก้ว

- พื้นที่รวม 1,785.00 ไร่ เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ 476 ราย

วาระที่ 2 เรื่อง เพื่อทราบ

กรมวิชาการ เกษตร

- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์; 1. การผลิตพันธุ์ขมมันชั้นตรัง 1 และ ตรัง 84-2
2. การผลิตพันธุ์โพล
 3. การผลิตต้นเนื้อเยื่อ บุกไข่ เพื่อผลิต
 4. การผลิตพันธุ์ดีมะขามป้อม เพื่อกระจายพันธุ์ดีสู่เกษตรกรหัวพันธุ์หลัก G₀
 5. การผลิตเมล็ดพันธุ์กระเจียบแดงเพื่อสนับสนุนเกษตรกร

ยะลา; การจัดทำแปลงศูนย์เรียนรู้พืชสมุนไพร เพื่อสนับสนุนการปลูกเชิงพาณิชย์

เพชรบูรณ์; 1. การจัดทำแปลงศูนย์เรียนรู้กระชายดำ

2. การสร้างเครือข่ายผู้ผลิตกระชายดำ แบบ GAP ในพื้นที่อำเภอวังน้ำเขียว เพื่อกำหนดมาตรฐานการผลิตทางการค้า

2. การผลิตพันธุ์หน้้าหวานเพื่อกระจายพันธุ์ดีสู่เกษตรกร
3. การผลิตต้นฟ้าทะลายโจร เพื่อกระจายพันธุ์ดีสู่เกษตรกร
4. การผลิตต้นพลูคาว และกระจายพันธุ์ดีสู่เกษตรกร

สถาบันพืชสวน; การผลิตต้นกล้าฟ้าทะลายโจร และพลูคาวเพื่อกระจายพันธุ์สู่เกษตรกร

ตาก; การอนุรักษ์สายพันธุ์บุกไข่เพื่อพัฒนาการผลิตทางการค้า

ศูนย์วิจัยเกษตรวิศวกรรมขอนแก่น; ทดสอบการปลูกขมมันชั้นในลักษณะแนวตั้งภายในโรงเรือนแบบเปิดที่ควบคุมสภาพแวดล้อม

การสร้างเครือข่ายสมุนไพร

เชียงราย; 1. ผลิตหัวพันธุ์ว่านไต่สายและว่านนางคำพันธุ์ดี

2. การผลิตต้นเนื้อเยื่อ และหัวพันธุ์ขมมันชั้นตรัง 1 และ ตรัง 84-2
3. การผลิตต้นฟ้าทะลายโจร และกระจายพันธุ์ดีสู่เกษตรกร 100 ราย

ตรัง; 1. การผลิตพันธุ์มะขามป้อมลูกใหญ่ เพื่อกระจายพันธุ์ดีสู่เกษตรกร

2. การอนุรักษ์สายพันธุ์กระท่อมเพื่อพัฒนางานวิจัย

กรมวิชาการ เกษตร (ต่อ)

สถาบันพืชสวน; 1.ต้นแบบระบบการผลิตสมุนไพรที่ใช้
ประโยชน์จากรากในระบบปิด

2. การผลิตโสมตั้งกึ่ง หรือโสมเชิงในระบบ root
culture เพื่อให้สร้างสารทุติยภูมิสูง

3. การผลิตสารสำคัญ จากพืชสมุนไพร ในรูปแบบ
Ecology botanical plant เพื่อให้ได้สารทุติยภูมิสูงและ
ลดการ

ปนเปื้อนโลหะหนัก

การพัฒนาการผลิตพืช
สมุนไพรให้ได้ผลผลิตที่มี
คุณภาพ

ศรีสะเกษ; 1.การสร้างเครือข่าย
ผู้ผลิตพืชแบบ GAP และอินทรีย์

2. การส่งเสริมการผลิตพืช
สมุนไพรของเกษตรกรให้ได้การ
รับรองมาตรฐาน GAP และ
อินทรีย์

3. การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ใน
โครงการเมืองสมุนไพร

ตาก; การสร้างเครือข่ายผู้ผลิต
บุกใช้ แบบ GAP และอินทรีย์

เพชรบูรณ์; การสร้างเครือข่าย
ผู้ผลิตกระชายดำ แบบ GAP/
อินทรีย์

ตรัง; การสร้างเครือข่ายผู้ผลิตสมุนไพร แบบ
GAP และอินทรีย์

2. การส่งเสริมการผลิตพืชสมุนไพร ของ
เกษตรกรให้ได้การรับรองมาตรฐาน GAP

วาระที่ 2 เรื่อง

กรมวิชาการ เพื่อทราบ

ศรีสะเกษ; 1. การเผยแพร่องค์
ความรู้
2. การพัฒนากระบวนการผลิต
วัตถุดิบสมุนไพรให้ได้มาตรฐาน
GMP

ยะลา; การฝึกอบรมเชิง
ปฏิบัติการ เรื่องการแปรรูป
สมุนไพรเบื้องต้น

เพชรบูรณ์; การพัฒนา
กระบวนการผลิตวัตถุดิบสมุนไพร
ให้ได้มาตรฐาน GMP

เชียงใหม่; 1. พัฒนาการจัดการผลผลิต มะแขว่นให้
ได้คุณภาพตามมาตรฐาน
2. การพัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูปและบรรจุภัณฑ์เพื่อ
เพิ่มมูลค่า
มะแขว่น
3. การพัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูปและบรรจุภัณฑ์เพื่อ
เพิ่มมูลค่า หญ้าหวาน
4. การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ให้ เกษตรกร เรื่อง
การจัดการ หญ้าหวานและมะแขว่น
5. การเผยแพร่องค์ความรู้

สถาบันพืชสวน;

1. การฝึก อบรม การแปรรูปรากโสมไทยเพื่อเป็น
อาหารบำรุงสุขภาพ
2. การฝึก อบรมเชิงปฏิบัติ การ เรื่องเทคนิคการ
ควบคุมคุณภาพพืชสมุนไพรด้วยวิธี TLC
3. การฝึก อบรมเกษตรกร เรื่อง การปฏิบัติทาง
การเกษตรที่ดีสำหรับบุกไซ
4. การเผยแพร่องค์ความรู้

การแปรรูปวัตถุดิบสมุนไพร เพื่อเพิ่มมูลค่าและสร้าง รายได้

มหาสารคาม; การ
พัฒนากระบวนการ
ผลิตวัตถุดิบสมุนไพรให้
ได้มาตรฐาน GMP

ตรัง; การพัฒนา
กระบวนการผลิตวัตถุดิบ
สมุนไพรให้ได้มาตรฐาน
GMP

เชียงราย; 1 การบริการแปรรูปวัตถุดิบ สมุนไพร
ให้กับเกษตรกรในเครือข่าย

2. การพัฒนาห่วงโซ่มูลค่าให้ได้รับการรับรอง
มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน
3. การพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าขั้นต้นและ
กระเจียบแดง
4. พัฒนาการผลิตลูกประคบให้ได้มาตรฐาน
ผลิตภัณฑ์ OTOP และการรับรองคุณภาพ
ผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.)
5. การฝึกอบรมเกษตรกรและนักวิชาการ เรื่อง การ
เพิ่มมูลค่าสมุนไพรด้วยบรรจุภัณฑ์
6. การเผยแพร่องค์ความรู้
7. การพัฒนากระบวนการผลิตวัตถุดิบสมุนไพรให้
ได้มาตรฐาน GMP

กรมวิชาการ เกษตร (ต่อ)

สถาบันพืชสวน; 1 การสำรวจและปรับปรุงรูปแบบและโครงสร้างฐานข้อมูล
2 การเพิ่มจำนวนข้อมูลลงในฐานข้อมูล
3 การจัดเก็บฐานข้อมูลและเชื่อมโยงฐานข้อมูลเพื่อสะดวกต่อการใช้งาน

ศรีสะเกษ; 1. การสำรวจข้อมูลเกษตรกรผู้ปลูกสมุนไพร
2. การเพิ่มจำนวนข้อมูลเกษตรกรงานต่อเนื่อง

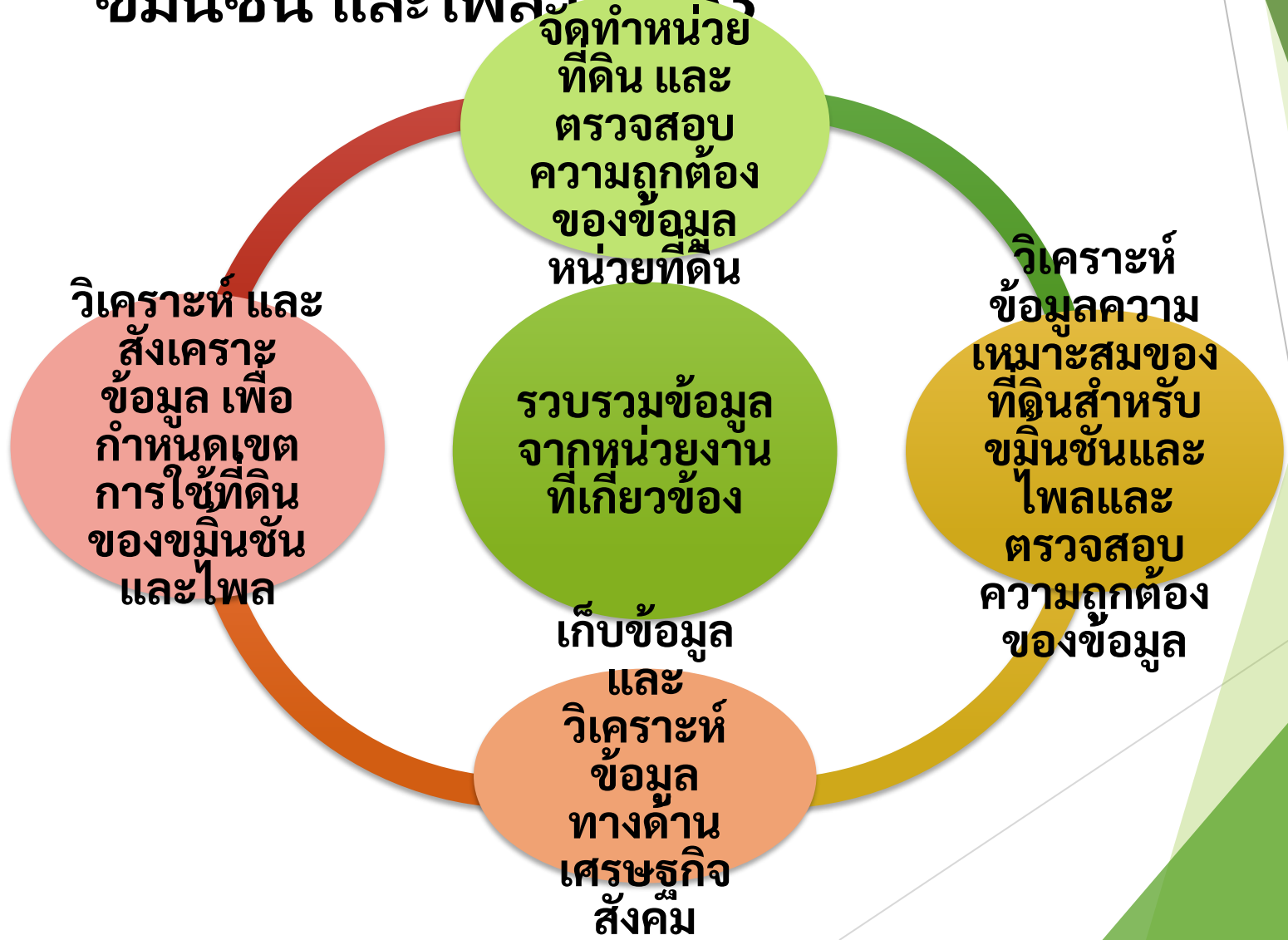
การจัดทำฐานข้อมูลพืชสมุนไพร

มหาสารคาม; 1. การสำรวจข้อมูลเกษตรกรผู้ปลูกสมุนไพร/ผู้จำหน่าย
2. การเพิ่มจำนวนข้อมูลเกษตรกร/ผู้จำหน่าย

เชียงใหม่; 1. การสำรวจข้อมูลเกษตรกรผู้ปลูกสมุนไพร (มะแขว่นและหญ้าหวาน)
2. การเพิ่มจำนวนข้อมูลเกษตรกร (มะแขว่น แลหญ้าหวาน)

กรม

การพัฒนา
การกำหนดเขตการใช้ที่ดินพืชเศรษฐกิจ
ขมื่นชั้น และไฟลิ่ง

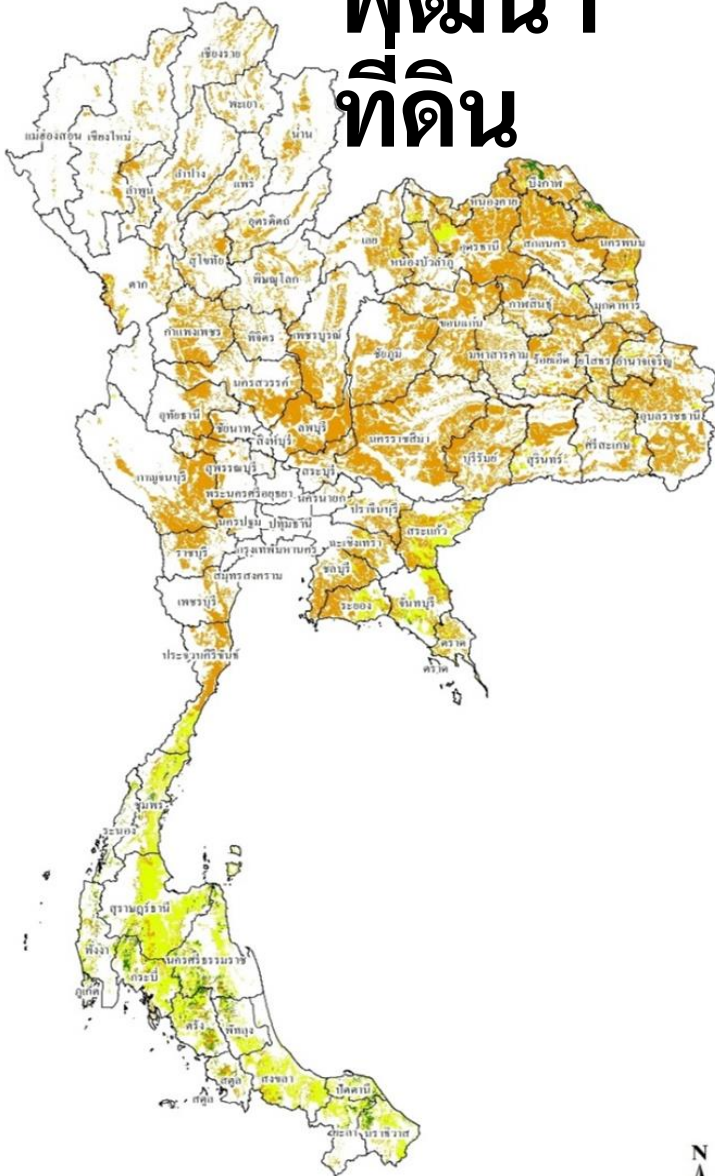

กรม

พัฒนาที่เหมาะสมของที่ดินสำหรับกระชายดำทั้งประเทศ

ที่ดิน

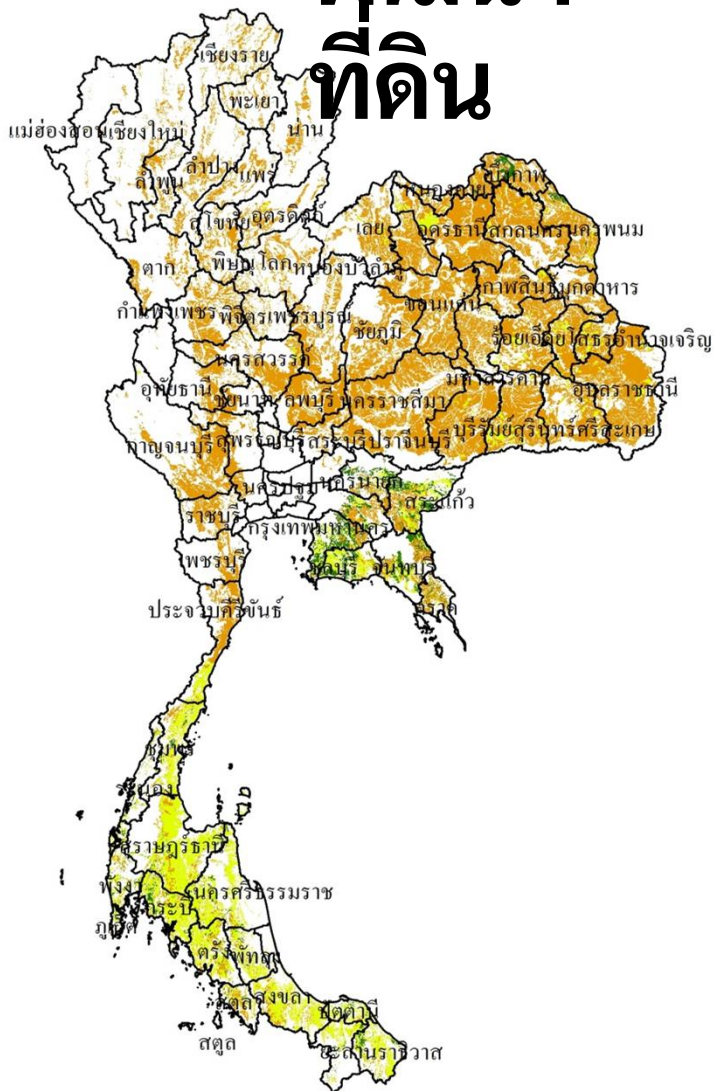
เนื้อที่ปลูกกระชายดำจำแนกตามระดับ

ภาค	ความเหมาะสม				ร้อยละ	เนื้อที่รวม (ไร่)	ร้อยละ
	S1	S2	S3	ร้อยละ			
เหนือ	306	254,869	18,053,184	1.33	21.94	18,308,359	17.66
ตะวันออกเฉียงเหนือ	371,721	1,862,324	44,168,211	9.71	53.70	46,402,256	44.75
กลาง	2,168	479,854	11,249,040	2.50	13.67	11,731,062	11.31
ตะวันออก	61,020	3,010,862	6,549,633	15.70	7.96	9,621,515	9.28
ใต้	1,806,700	13,574,708	2,249,560	70.76	2.73	17,630,968	17.00
รวมทั้งประเทศ	2,241,915	19,182,617	82,269,628	100	100	103,694,160	100
รวมร้อยละความเหมาะสม	2.16	18.50	79.34				
S2	พื้นที่ที่มีความเหมาะสมปานกลาง		19,182,617				
S3	พื้นที่ที่มีความเหมาะสมเล็กน้อย		82,269,628				
	รวม		103,694,160				

กลุ่มนโยบายและวางแผนการใช้ที่ดิน
กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน
กรมพัฒนาที่ดิน (2560)

กรม พัฒนา ที่ดิน

แผนที่ความเหมาะสมของที่ดินสำหรับ ปลูกพืชไร่ประเภท

เนื้อที่ปลูกพืชไร่จำแนกตามระดับความ

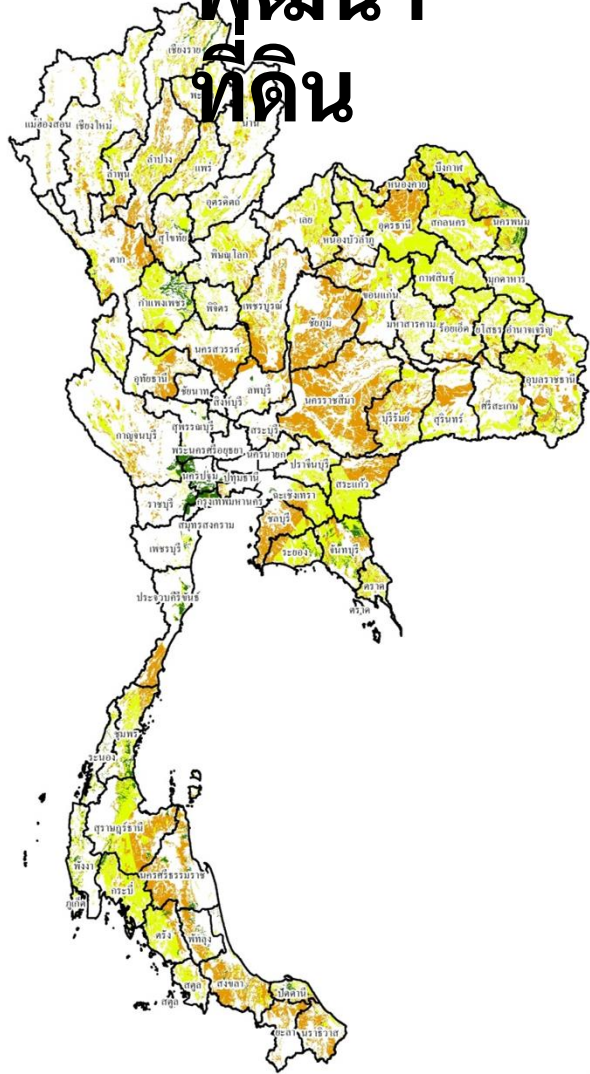
ภาค	S1	ร้อยละ	S2	ร้อยละ	S3	ร้อยละ	เนื้อที่รวม (ไร่)	ร้อยละ
เหนือ	1,545	0.03	251,388	1.16	18,230,717	19.35	18,483,650	15.34
ตะวันออกเฉียงเหนือ	388,535	8.50	3,049,043	14.03	58,188,620	61.78	61,626,198	51.15
กลาง	2,167	0.05	483,725	2.23	11,200,813	11.89	11,686,705	9.70
ตะวันออก	3,021,432	66.12	2,811,629	12.94	3,519,921	3.74	9,352,982	7.76
ใต้	1,155,999	25.30	15,132,570	69.64	3,052,520	3.24	19,341,089	16.05
รวมทั้ง	4,569,678	100.00	21,728,355	100.00	94,192,591	100.00	120,490,624	100.00

สัญลักษณ์	คำอธิบายแผนที่	เนื้อที่ (ไร่)
S1	ชั้นที่มีความเหมาะสมสูง	4,569,678
S2	ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง	21,728,355
S3	ชั้นที่มีความเหมาะสมเล็กน้อย	94,192,591
รวม		120,490,624

3 78.17

100.00
0 40 80 160 240 320
กิโลเมตร

กรม พัฒนา ที่ดิน

แผนที่ความเหมาะสมของที่ดินสำหรับ เนื้อที่ปลูกข้าวบกจำแนกตามระดับความ ทั่วประเทศ

ภาค	S1	ร้อยละ	เนื้อที่รวม (ไร่)	ร้อยละ	S2	ร้อยละ	เนื้อที่รวม (ไร่)	ร้อยละ	S3	ร้อยละ	เนื้อที่รวม (ไร่)	ร้อยละ
เหนือ	1,079,415	20.02	13,906,776	23.38	11,683,579	23.87	26,669,770	23.43				
ตะวันออกเฉียงเหนือ	660,176	12.25	28,449,661	47.83	20,850,557	42.61	49,960,394	43.90				
กลาง	1,848,769	34.29	1,558,230	2.62	2,418,663	4.94	5,825,662	5.12				
ตะวันออก	508,179	9.43	6,896,094	11.59	4,731,422	9.67	12,135,695	10.66				
ใต้	1,294,376	24.01	8,669,291	14.58	9,253,364	18.91	19,217,031	16.89				
รวมทั้งประเทศ	5,390,915	100.00	59,480,052	100.00	48,937,585	100.00	113,808,552	100.00				

สัญลักษณ์	คำอธิบายแผนที่	เนื้อที่ (ไร่)
S1	ชั้นที่มีความเหมาะสมสูง	5,390,915
S2	ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง	59,480,052
S3	ชั้นที่มีความเหมาะสมเล็กน้อย	48,937,585
รวม		113,808,552

43.00		100.00
-------	--	--------

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและ อาหารแห่งชาติ (มกอช.) แผนดำเนินการ

1. มาตรฐานสินค้าพืชสมุนไพร เป็นการกำหนดเกณฑ์คุณภาพของพืชสมุนไพร โดยมีเนื้อหา ได้แก่ ขอบข่าย นิยาม ศัพท์ (สิ่งแปลกปลอม ความชื้น สารสำคัญ/สารออกฤทธิ์ การปนเปื้อน) การบรรจุ ฉลากและเครื่องหมาย สัญลักษณ์ และวิธีวิเคราะห์และชักตัวอย่าง

2. มาตรฐานสินค้าเกษตรที่ได้ดำเนินการร่างมาตรฐาน และประชาพิจารณ์เรียบร้อยแล้ว กำลังเข้าสู่ขั้นตอนให้ความเห็นชอบจากคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตร ที่มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีจำนวน 4 ฉบับ

- 2.1 พืชสมุนไพรแห้ง: เล่ม 1 หัว เหง้า และราก เช่น ขมิ้นชัน ไพล ขิง ข่า ว่านชั้กมดลูก กวาวเครือขาว กวาวเครือแดง กระจับปี่ กระจับปี่เหลือง บุก
- 2.2 พืชสมุนไพรแห้ง: เล่ม 2 ใบ ส่วนเหนือดิน และทั้งต้น เช่น ฟ้าทะลายโจร มะขามแขก บัวบก เพชรสังฆาต เถาวัลย์เปรียง
- 2.3 พืชสมุนไพรแห้ง: เล่ม 3 ดอก เช่น มะลิ ดอกคำไทย คำฝอย
- 2.4 พืชสมุนไพรแห้ง: เล่ม 4 ผลและเมล็ด เช่น อบเชย ฝรั่ง

3. ดำเนินการจัดทำมาตรฐานสินค้าเกษตรพืชสมุนไพรแห้ง: เล่ม 5 เปลือกและเนื้อไม้ อยู่ในขั้นตอนเวียนขอข้อคิดเห็น

โครงการ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน

- กิจกรรมการส่งเสริมพืชสมุนไพรในเขตปฏิรูปที่ดิน
- เป้าหมายเกษตรกร ๑,๒๐๐ ราย ในพื้นที่ ๓๐ จังหวัด
 - 1 การคัดเลือกผู้นำเกษตรกร แกนนำกลุ่มเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการร่วมกันกำหนดทิศทางในการพัฒนากลุ่มอาชีพด้านพืชสมุนไพร
 - 2 การพัฒนาองค์ความรู้ในการอนุรักษ์ พันธุ์ การผลิต การแปรรูป การส่งเสริมองค์ความรู้ ด้วยนวัตกรรมเทคโนโลยีและเพื่อยกระดับการผลิต การแปรรูป การเพิ่มมูลค่า และเชื่อมโยงตลาด รวมทั้งการประกอบการสมุนไพร
 - 3 สสำรวจสมุนไพรและจัดทำฐานข้อมูลพื้นที่ปลูกสมุนไพรและการขยายผลการประกอบการสมุนไพร พื้นที่ดำเนินการ ๑๐ จังหวัด

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ ป่า และพันธุ์พืช

โครงการ

- โครงการที่ 1 : โครงการรักษาความมั่นคง
 - กิจกรรมโครงการสำรวจและจัดทำข้อมูลพืชสมุนไพร

แผนงาน/กิจกรรม

- แผนงานยุทธศาสตร์สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน อนุรักษ์ พันธุ์ และ ป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ
- โครงการที่ 1 : โครงการรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ
 - กิจกรรมโครงการสำรวจและจัดทำข้อมูลพืชสมุนไพร

งบประมาณ

- 3,616,600 บาท

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า

และพันธุ์พืช (ต่อ)

ผลการดำเนินงาน

ปัญหาอุปสรรค

1. สำรวจ เก็บตัวอย่าง วิเคราะห์หาชื่อวิทยาศาสตร์ที่ถูกต้องของพืชสมุนไพรในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ พื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาว และจัดทำตัวฐานข้อมูลพืชป่าสมุนไพร จำนวน 150 ชนิด โดยสวนพฤกษศาสตร์วังน้ำเย็น จังหวัดฉะเชิงเทรา ร่วมกับนักพฤกษศาสตร์จากกลุ่มงานพฤกษศาสตร์ป่าไม้ และหมอสุมไพรพื้นบ้านในพื้นที่ใกล้เคียงพื้นที่ป่าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาว จังหวัดจันทบุรี

1. หมอสุมไพรที่จะเป็นผู้ถ่ายทอดข้อมูลให้และเป็นผู้นำทางในการค้นหาพืชสมุนไพรหายากและส่วนใหญ่มีอายุมาก สุขภาพไม่แข็งแรง ทำให้ต้องใช้เวลาในการติดตามค้นหาตัว

2. อนุรักษ์และปลูกรวมตัวอย่างพืชสมุนไพรในพื้นที่สวนพฤกษศาสตร์วังน้ำเย็น จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 100 ชนิด

2. บุคคลกรที่มีความรู้ด้านพรรณพืชไม่เพียงพอ

3. จัดเก็บตัวอย่างอ้างอิงพืชสมุนไพร ที่สำรวจและในพิพิธภัณฑ์พืชเก็บตัวอย่างได้ในพิพิธภัณฑ์ จำนวน 80 ตัวอย่าง

3. เครื่องมือเครื่องใช้ในภาคสนาม การตรวจวิเคราะห์และการเก็บรักษา

4. จัดพิมพ์หนังสือพืชป่าสมุนไพร และปรับปรุงฐานข้อมูลเพิ่มเติมจากโครงการปิงบประมาณ พ.ศ.

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องพิจารณา

- ๓.๑ แผนปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคณะอนุกรรมการวัตตุดิบบสมุนไพรร
- ๓.๒ แนวทางการขับเคลื่อนการผลิตและพัฒนาคุณภาพวัตตุดิบบสมุนไพรร

แผนแม่บทแห่งชาติ ว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพรไทย ฉบับที่ 1

พ.ศ. 2560-2564

ยุทธศาสตร์ที่ 1
ส่งเสริมผลิตผลของสมุนไพร
ที่มีศักยภาพตามความต้องการ
ของตลาดทั้งในและต่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 2
พัฒนาอุตสาหกรรม และ
การตลาดสมุนไพรให้มี
คุณภาพระดับสากล

4 ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 3
ส่งเสริมการใช้สมุนไพร
เพื่อการรักษาโรคและ
การสร้างเสริมสุขภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 4
สร้างความเข้มแข็งของ
การบริหารและนโยบาย
ภาครัฐเพื่อการขับเคลื่อน
สมุนไพรไทยอย่างยั่งยืน

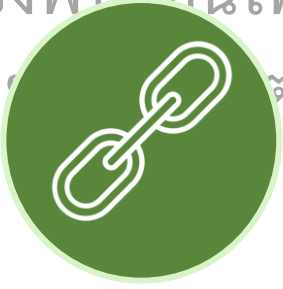
ส่วนที่กระทรวงเกษตรและ

สหกรณ์รับผิดชอบ

ยุทธศาสตร์ที่ 1

ส่งเสริมผลิตผลของสมุนไพรที่มีศักยภาพตาม ความต้องการ ของตลาดทั้งในและต่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ส่งเสริมผลิตผลของสมุนไพรที่มีศักยภาพตามความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศครอบคลุมการจัดการด้านการปลูกและการแปรรูปวัตถุดิบสมุนไพร การจัดการคุณภาพวัตถุดิบสมุนไพร การจัดการตลาดวัตถุดิบสมุนไพร การวิจัยและพัฒนาวัตถุดิบสมุนไพร และการคุ้มครองพืชสมุนไพรและภูมิปัญญาการใช้ประโยชน์จากสมุนไพรในประเทศไทย โดย

ไทย โดยยุทธศาสตร์ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ

1. การจัดการห่วงโซ่อุปทาน

2. การวิจัยและการจัดทำข้อกำหนดมาตรฐาน

3. การอนุรักษ์และการใช้พืชสมุนไพรจากป่าอย่างยั่งยืน

วาระที่ ๓ เรื่อง
พิจารณา

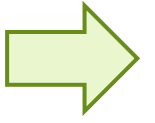
1. การจัดการ
ห่วงโซ่

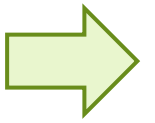
2. การวิจัยและ
การจัดทำ
ข้อกำหนด

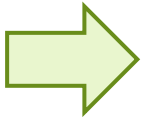
3. การอนุรักษ์
และการใช้พืช

5
แผนงาน

3
แผนงาน

3
แผนงาน

1) ส่งเสริมการปลูกและแปรรูปสมุนไพรอย่างมีคุณภาพ กกส. สปก. สป.กษ.

2) จัดทำฐานข้อมูลพื้นที่ปลูกพืชสมุนไพร (Land Use) เพื่อการบริหารจัดการ พด. สปก.

3) จัดทำแผนที่ความเหมาะสมของที่ดินสำหรับการปลูกพืชสมุนไพร (Land Suitability) พด.

1) วิจัยและพัฒนาพันธุ์พืชสมุนไพรเพื่อเป็นวัตถุดิบ กวก.

2) จัดทำข้อกำหนดมาตรฐานวัตถุดิบสมุนไพร มอกช.

3) จัดทำสารมาตรฐานสำหรับการวิเคราะห์ Reference Standards

1) จัดทำฐานข้อมูลสมุนไพรและภูมิปัญญาการใช้ประโยชน์ของประเทศไทย กวก. กกส. สปก. พด. กสก.

2) สร้างเครือข่ายอนุรักษ์พันธุ์พืชสมุนไพร สปก. กกส. สป.กษ. กวก. กสก.

เป้าหมายของยุทธศาสตร์ที่ 1 ภายใต้ แผนแม่บทแห่งชาติฯ

๑. มีการปลูกสมุนไพรที่ได้คุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ๔๓,๐๐๐ ไร่

๒. กลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน ได้รับการส่งเสริมการแปรรูปหลังการเก็บเกี่ยว ณ สถานที่ปลูกและการผลิตผลิตภัณฑ์และสารสกัดอย่างง่ายในระดับชุมชน ๕๐ แห่ง

๓. มีข้อกำหนดมาตรฐาน GAP/GACP หรือมาตรฐานอื่นของพืชสมุนไพร อย่างน้อย ๓๐ ชนิด

๔. มีแผนที่ความเหมาะสมของที่ดินสำหรับปลูกพืชสมุนไพร (Land Suitability) อย่างน้อย ๓๐ ชนิด

๕. มีฐานข้อมูลพื้นที่ปลูกพืชสมุนไพร (Land Use) ๑ ฐานข้อมูล

๖. มีห้องปฏิบัติการที่ได้รับรองมาตรฐาน ISO ๑๗๐๒๕ ให้บริการตรวจสอบคุณภาพวัตถุดิบ จำนวนเพิ่มขึ้นอย่างน้อย ๑๕ แห่ง (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๑๐ แห่ง และมหาวิทยาลัยต่างๆ ๕ แห่ง)

๗. มีระบบตลาดกลาง ๔ แห่ง และตลาดอิเล็กทรอนิกส์ ๑ แห่ง (E-Market)

๘. มีข้อกำหนดมาตรฐานสมุนไพรในตำรามาตรฐานสมุนไพรไทย (Thai Herbal Pharmacopoeia, THP) เพิ่มขึ้น ๗๕ รายการ

๙. มีฐานข้อมูลพืชสมุนไพรและภูมิปัญญาการใช้ประโยชน์ของประเทศไทย (National Database of Thai Plants and Traditional Knowledge) ๑ ฐานข้อมูล

๑๐. มีการวิจัยและพัฒนาพันธุ์พืชสมุนไพรและเทคโนโลยีเพื่อผลิตวัตถุดิบ ๓๐ เรื่อง/ปี

ประเด็นการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนภารกิจของ คณะกรรมการนโยบาย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ อยู่ในยุทธศาสตร์ 1 ผลิตผลของสมุนไพร ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์สมุนไพรแห่งชาติ 5 คณะ

๑. พื้นที่ปลูกสมุนไพรที่มีคุณภาพมีจำนวนอย่างน้อยร้อยละ ๓๐ ของพื้นที่
ปลูกสมุนไพรทั้งหมด

๒. กลุ่มผู้ปลูกและแปรรูปสมุนไพรที่มีคุณภาพตามข้อกำหนดมาตรฐานมี
จำนวนอย่างน้อยร้อยละ ๓๐ ของจำนวนกลุ่มทั้งหมด

เมื่อมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒
คณะกรรมการขับเคลื่อนภารกิจของคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ จึงได้วาง
ยุทธศาสตร์ด้านการผลิตวัตถุดิบสมุนไพรที่ได้มาตรฐานและมีคุณภาพตรงกับ
ความต้องการของตลาด เป็นการยกระดับและรับรองมาตรฐานแปลงปลูกสมุนไพร
ยกระดับ และรับรองคุณภาพวัตถุดิบสมุนไพร การพัฒนาสายพันธุ์ทางเกษตรและลดต้นทุน

เป้าหมาย

ยุทธศาสตร์

จุดเน้นเชิงยุทธศาสตร์	ตัวอย่างโครงการ	ผลผลิต	ผลลัพธ์	ผู้รับผิดชอบ
1. วัตถุประสงค์ชุมชนไฟรที่ได้มาตรฐานและมีคุณภาพตรงกับความต้องการของตลาด	1. ยกระดับและรับรองมาตรฐานแปลงปลูกชุมชนไฟร 2. ยกระดับและรับรองคุณภาพวัตถุประสงค์ชุมชนไฟร 3. การพัฒนาสายพันธุ์ทางการเกษตรและลดต้นทุนการปลูก	1. มีพื้นที่ปลูกชุมชนไฟรที่ได้รับการรับรองคุณภาพตามมาตรฐาน GAP/GACP Organic เพิ่มขึ้นร้อยละ 30 2. วัตถุประสงค์ชุมชนไฟรผ่านการตรวจสอบคุณภาพวัตถุประสงค์ตามมาตรฐาน THP ร้อยละ 80 ของตัวอย่างที่สุ่มตรวจ 3. เกษตรกรมีรายได้	1. วัตถุประสงค์ที่มีคุณภาพได้มาตรฐานตามความต้องการของผู้ซื้อ	1. คณะอนุกรรมการวัตถุประสงค์ชุมชนไฟร 2. คณะอนุกรรมการยุทธศาสตร์ฯ

๓.๒ แนวทางการขับเคลื่อนการผลิตและพัฒนาคุณภาพวัตถุดิบสมุนไพรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
การยกระดับการปลูกพืชสมุนไพรด้วยระบบเกษตรกรรมยั่งยืนให้ได้มาตรฐาน GAP หรือ Organic และมีการแปรรูปสมุนไพรเบื้องต้น โดยปริมาณวัตถุดิบสมุนไพร มีคุณภาพและเพียงพอ

จังหวัดเป้าหมาย 14 จังหวัดเมืองสมุนไพร ได้แก่ จังหวัดเชียงราย ปราจีนบุรี สกลนคร สุราษฎร์ธานี อุตรธานี พิษณุโลก อุทัยธานี สระบุรี นครปฐม จันทบุรี มหาสารคาม สุรินทร์ อำนาจเจริญ และสงขลา รวมทั้งพื้นที่ใกล้เคียงจำนวน 62 จังหวัด รวม 76 จังหวัด

กลุ่มเกษตรกรหรือวิสาหกิจชุมชนและสถาบันการศึกษาปลูกสมุนไพรที่มีศักยภาพผลิตพืชสมุนไพรที่ได้มาตรฐานเพิ่มขึ้น

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อให้เกษตรกรปลูกพืชสมุนไพรตามมาตรฐาน GAP/ Good Agricultural and Collection Practices (GACP) ให้ได้วัตถุดิบสมุนไพรที่มีคุณภาพได้ตามมาตรฐานมีสารสำคัญตรงตามความต้องการของโรงพยาบาล 14 จังหวัดเมืองสมุนไพรและจังหวัดใกล้เคียง
- 2) เพื่อให้เกษตรกรรวมกลุ่มหรือวิสาหกิจชุมชนและสถาบันการศึกษาปลูก ขยายพันธุ์ รวบรวมวัตถุดิบสมุนไพรเบื้องต้นที่ปลอดภัยได้ตามมาตรฐานให้เพียงพอต่อความต้องการและ

เป้าหมาย

- 1) จังหวัดเป้าหมาย 14 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย ปราจีนบุรี สกลนคร สุราษฎร์ธานี อุตรธานี พิษณุโลก อุทัยธานี สระบุรี นครปฐม จันทบุรี มหาสารคาม สุรินทร์ อำนาจเจริญ และสงขลา และจังหวัดใกล้เคียง
- 2) มีกลุ่มวิสาหกิจและแปลงใหญ่เพิ่มขึ้นเพื่อให้เกษตรกรผู้ปลูกสมุนไพรที่มีศักยภาพผลิตพืชสมุนไพรที่ได้มาตรฐาน
- 3) พื้นที่ปลูกสมุนไพรได้มาตรฐาน GAP/GACP หรือมาตรฐาน Organic
- 4) ฐานข้อมูลพื้นที่ปลูกพืชสมุนไพรในประเทศไทย (Land Use)
- 5) มีมาตรฐานการปลูกและการเก็บเกี่ยวพืชสมุนไพรที่มีความสำคัญอย่างน้อย 2

1.พื้นที่ปลูกมีคุณภาพตามมาตรฐาน

2.มีการแปรรูปเบื้องต้นที่ได้มาตรฐาน

3.มีการตรวจสอบคุณภาพวัตถุดิบจากห้องปฏิบัติการที่ได้รับรอง

4.มีฐานข้อมูลพืชสมุนไพรและภูมิปัญญาการใช้ประโยชน์ของจังหวัด

5.มีแผนการปลูกจำหน่ายอย่าง

6.มีตลาดรองรับ

เป้าหมาย

ผลลัพธ์

- เกิดกลุ่มผู้ปลูก/ ผู้แปรรูปวัตถุดิบสมุนไพร จำนวน.....กลุ่ม/ จังหวัด
- พื้นที่เพาะปลูกสมุนไพรที่ได้มาตรฐานเกษตรอินทรีย์/ GAP จำนวน ไร่/จังหวัด
- วิจัยพัฒนาและสนับสนุนต้นกล้าพันธุ์สมุนไพรคุณภาพ จำนวนชนิด/จังหวัด
- การซื้อขายวัตถุดิบสมุนไพรในระบบราคาประกัน ปริมาณ ตัน/จังหวัด/ปี

พัฒนาคุณภาพวัตถุดิบสมุนไพร

ศูนย์แปรรูปวัตถุดิบสมุนไพร
ขั้นต้น

การแปรรูปวัตถุดิบสมุนไพร
เพื่อเป็นยา

เกษตรกรผู้ปลูกพืชสมุนไพร

- กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน
- สนับสนุนพันธุ์ การเพาะชำและผลิตต้นกล้า

พืชสมุนไพร 20 ชนิด

- พืชเป้าหมายได้แก่ ฟ้าทะลายโจร ขมิ้นชัน กระจ่างดำ ไพลบัวบก
- อีก 15 ชนิด ได้แก่ กระจ่าง กระจ่างแดง ขมิ้นอ้อย เพชรสังฆาต มะระขี้นก ว่าน ชักมดลูก ว่านหางจระเข้ มะขามแขก พญาอ้อย ชุมเห็ดเทศ ตูระไคร้บ้าน กระวาน

พื้นที่ปลูก

- แปลงเกษตรกรหรือพื้นที่ในสถาบันการศึกษา ใน 14 จังหวัดเมืองสมุนไพร และพื้นที่จังหวัดใกล้เคียง 62 จังหวัด รวม 76 จังหวัด เพื่อให้เกิดความพร้อมเข้าสู่ระบบแปลงใหญ่

เพาะปลูกตามมาตรฐาน

- GAP PGS หรือ Organic

พิจารณาสารสำคัญในพืช

- เช่น ขมิ้นชัน ค่า Curcuminoids content ไม่น้อยกว่า 5%
- ฟ้าทะลายโจร ค่าแลกโตนรวม (Lactone) เช่น สารแอนโดรกราโฟไลด์ (Andrographolide) ไม่น้อยกว่า 6% โดยหลักเกณฑ์ สปกช พด. กวก. กสช. สปก. กสส. มกอช.

สนับสนุน: สร

วิสาหกิจชุมชน กษ. จังหวัด เกษตรจังหวัด
พลังงานจังหวัด พช. สร.

จตุรบรรรมและแปรรูป
เบื้องต้นที่ได้มาตรฐาน เช่น
ล้าง โรงอบด้วยพลังงาน
แสงอาทิตย์ ตู้อบ เครื่อง
บด เป็นต้น

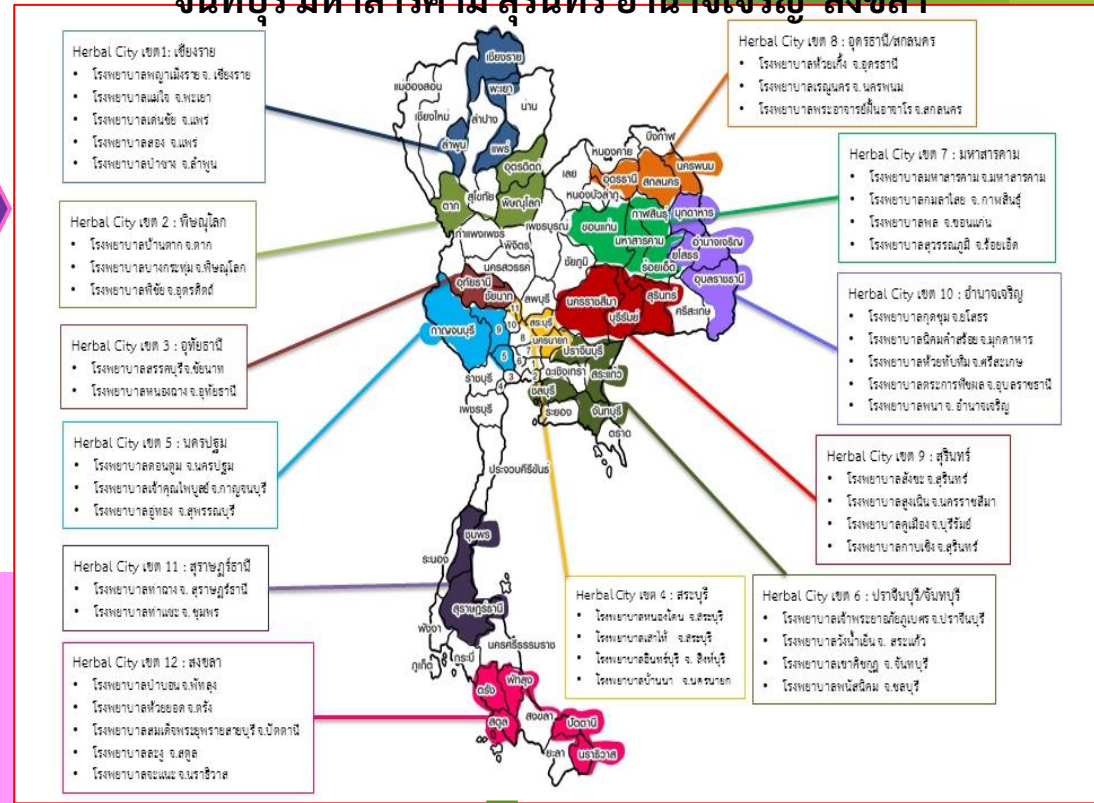
ตลาดกลางวัตถุดิบ
สมุนไพร

กท. เป็นหน่วยงานกลางใน
การอำนวยความสะดวก
เกษตรกรและสหกรณ์จังหวัด
เป็นหน่วยงานหลักในจังหวัด
ในการขับเคลื่อนในพื้นที่

หลัก: กษ; สปกช กสช. กวก.
กสส. มกอช. สปก.

สนับสนุน: พลังงาน พช สร

14 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย ปราจีนบุรี สกลนคร สุ
ราษฎร์ธานี อุตรธานี พิษณุโลก อุทัยธานี สระบุรี นครปฐม
ฉะเชิงเทรา มหาสารคาม สุรินทร์ อำนาจเจริญ สงขลา

หลัก: สร
สนับสนุน: กษ; สปกช กสช.

การผลิตพืชสมุนไพรให้มีคุณภาพด้วย ระบบเกษตรกรรมยั่งยืน

เกษตรกรกลุ่ม
เกษตรกรหรือวิสาหกิจ
ชุมชนผู้ปลูกพืช
สมุนไพร

พืชสมุนไพร 20
ชนิด

พืชเป้าหมาย 5
ชนิด ได้แก่ ฟ้า
ทะลายโจร
ขมิ้นชันกระชาย
ดำ ไพล บัวบก

อีก 15 ชนิด ได้แก่ กระชาย
กระเจี๊ยบแดง ข่า ขมิ้นอ้อย
เพชรสังฆาต มะระขี้นก ว่าน
ชักมดลูก ว่านหางจระเข้
มะขามแขก พญายอ ชุมเห็ด
เทศ ตระไคร้บ้าน กระวาน
เปราะหอม และว่านน้า

สมุนไพรเป้าหมาย
ไพล ขมิ้นชัน ขมิ้นอ้อย
บัวบก
ฟ้าทะลายโจร
กระชายดำ

พื้นที่ปลูก

เพาะปลูกตาม
มาตรฐาน

พิจารณาสารสำคัญ
ในพืช

แปลงเกษตรกรหรือพื้นที่ใน
สถาบันการศึกษา ใน 14 จังหวัดเมือง
สมุนไพร และพื้นที่จังหวัดใกล้เคียง 62
จังหวัด รวม 76 จังหวัด เพื่อให้เกิดความ
พร้อมเข้าสู่ระบบแปลงใหญ่
เสริมพื้นที่ให้เป็น

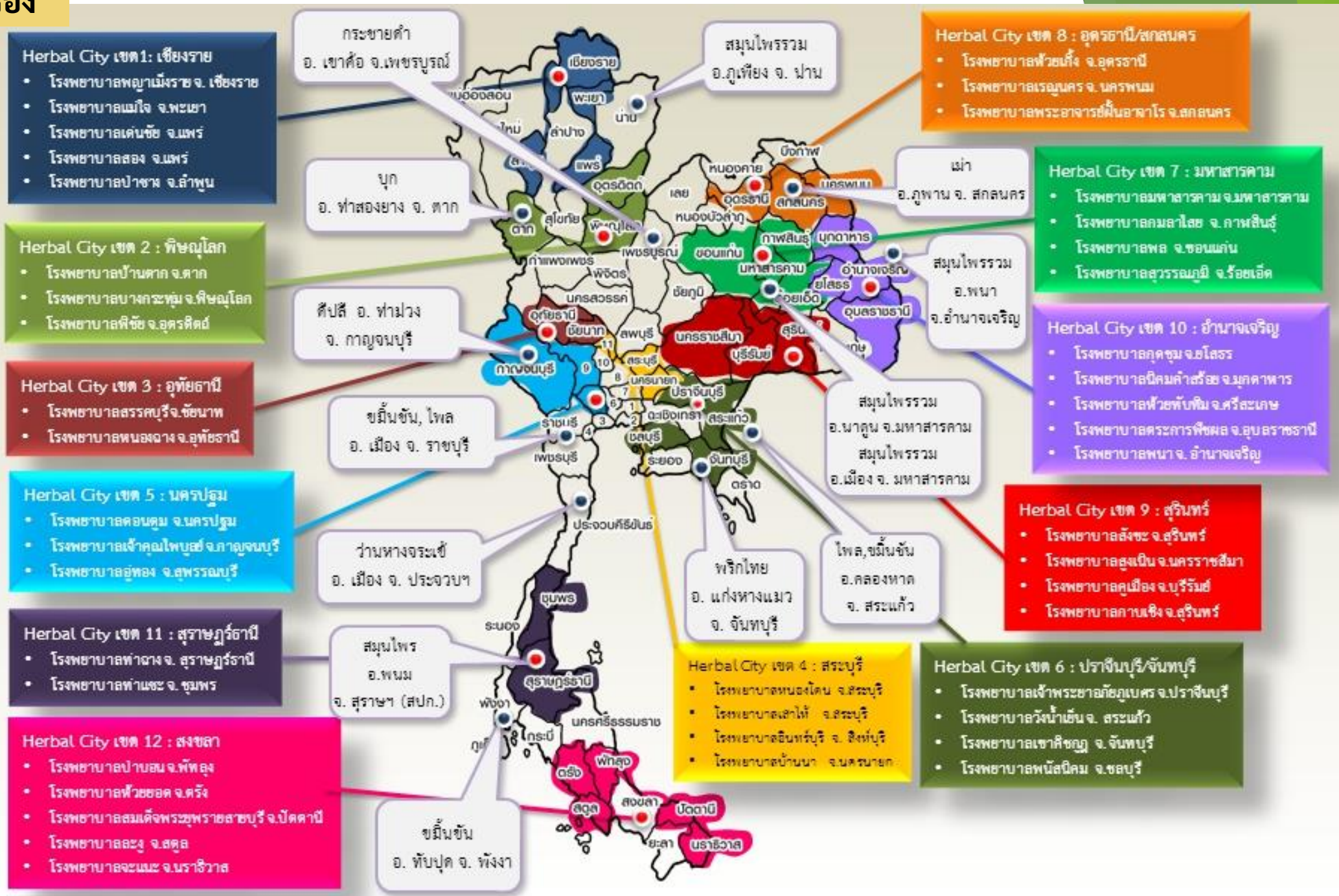
ลักษณะการเป็นเกษตร
ผสมผสานมากขึ้นเพื่อ
เพิ่มพื้นที่เกษตรกรรม
ยั่งยืน

GAP หรือ Organic

ขมิ้นชัน ค่า
Curcuminoids
content ไม่น้อยกว่า
5%

ฟ้าทะลายโจร ค่าแลกโตนรวม (Lactone)
เช่น สารแอนโดร กราโฟไลด์
(Andrographolide) ไม่น้อยกว่า 6% โดย
น้ำหนัก

วาระที่ ๓.2 เรื่อง พิจารณา

ระเบียบวาระที่ 4 เรื่องอื่นๆ

- (ร่าง) ระเบียบวาระการประชุมคณะกรรมการนโยบายสมุนไพรแห่งชาติ ครั้งที่ 1/2563